

ПРАВИЛНИК за устройството и дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите

Издаден от министъра на околната среда и водите, обн., ДВ, бр. 49 от 12.06.2018 г., в сила от 12.06.2018 г., изм. и доп., бр. 54 от 16.06.2020 г., в сила от 16.06.2020 г., бр. 41 от 10.05.2024 г., в сила от 10.05.2024 г.

Глава първа ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

Чл. 1. (1) С този правилник се определят структурата, функциите, организацията и териториалният обхват на дейност на регионалните инспекции по околната среда и водите (РИОСВ).

(2) Регионалните инспекции по околната среда и водите осъществяват своята дейност съгласно посочените в приложението седалище и териториален обхват на дейност.

Чл. 2. (1) Регионалните инспекции по околната среда и водите са административни структури към министъра на околната среда и водите, осигуряващи провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище.

(2) Регионалните инспекции по околната среда и водите са юридически лица на бюджетна издръжка към министъра на околната среда и водите и се ръководят от директора на РИОСВ.

(3) Директорите на РИОСВ са органи на изпълнителната власт и второстепенни разпоредители с бюджет към министъра на околната среда и водите.

Чл. 3. (Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., в сила от 16.06.2020 г.) Дирекция "Политики по околната среда и координация на контролната дейност" при Министерството на околната среда и водите (МОСВ) осъществява общо и методическо ръководство, координация и контрол върху дейността на РИОСВ.

Глава втора УПРАВЛЕНИЕ

Раздел I Общи положения

Чл. 4. (1) Регионалните инспекции по околната среда и водите се представляват от директор или от оправомощено от него длъжностно лице съгласувано с министъра на околната среда и водите.

(2) Директорите на РИОСВ се назначават след проведен конкурс по реда на Кодекса на труда и се освобождават от длъжност от министъра на околната среда и водите.

Чл. 5. (1) Регионалната инспекция по околната среда и водите е администрация, която подпомага директора на РИОСВ при провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище и извършва дейности по административно обслужване на гражданите и юридическите лица.

(2) (Доп. – ДВ, бр. 54 от 2020 г., в сила от 16.06.2020 г.) Длъжностното разписание на РИОСВ се утвърждава от директора на РИОСВ след одобряване от министъра на околната среда и водите и след съгласуване от компетентните звена в МОСВ. В длъжностното разписание могат да се обособяват изнесени работни места в рамките на териториалния обхват на РИОСВ.

(3) Поименното разписание на длъжностите на съответната РИОСВ се утвърждава от директора на РИОСВ.

- (4) Компетенциите на служителите на РИОСВ се определят от действащото законодателство и се регламентират от длъжностните им характеристики, утвърдени от директора на РИОСВ.
- (5) Служителите на РИОСВ се назначават и освобождават от длъжност от директора на РИОСВ по реда на Закона за държавния служител и Кодекса на труда.

Раздел II

Правомощия на директора на РИОСВ

Чл. 6. (1) Директорът на РИОСВ:

1. организира, ръководи и контролира цялостната дейност на РИОСВ;
2. осигурява провеждането на регионално равнище на държавната политика в областта на опазване на околната среда;
3. представлява РИОСВ пред всички министерства, ведомства, организации и лица в страната и в чужбина;
4. разпорежда се с бюджетните средства на РИОСВ и утвърждава система за финансово управление и контрол в РИОСВ;
5. издава административни актове в изпълнение на законоустановените му компетенции;
6. издава наказателни постановления и/или прилага принудителни административни мерки при констатирани нарушения на законодателството в областта на околната среда;
7. оправомощава длъжностни лица от РИОСВ да съставят предупредителни и констативни протоколи, както и актове за установяване на административни нарушения, в рамките на предоставените му компетенции;
8. до 31 януари на всяка календарна година представя за утвърждаване от министъра на околната среда и водите годишен план за контролната дейност на РИОСВ;
9. до 31 януари на всяка календарна година представя на МОСВ и Предприятието за управление на дейностите по опазване на околната среда (ПУДООС) годишен отчет за изпълнените през предходната година дейности по видове и постигнати резултати по годишен план за дейности в защитени територии – изключителна държавна собственост;
10. до 15 февруари на всяка календарна година представя на министъра на околната среда и водите годишен отчет за дейността на РИОСВ за предходната година;
11. до 30 април на всяка календарна година изготвя и публикува на интернет страницата на РИОСВ регионален доклад за състоянието на околната среда за предходната година;
12. до 31 октомври на годината, предхождаща годината, за която се разработва планът, представя на министъра на околната среда и водите годишен план за дейности в защитени територии – изключителна държавна собственост;
13. ежемесечно до 5-о число на месеца представя в МОСВ отчет за осъществената контролна дейност за предходния месец;
14. предприема съответните действия при възникване на аварийна ситуация съгласно утвърдени със заповед на министъра на околната среда и водите указания за действия при възникване на аварийни ситуации, свързани със замърсяване на компонентите на околната среда;
15. изготвя искания до изпълнителния директор на ИАОС за пробовземане и извършване на анализи от лабораториите към ИАОС в изпълнение на изискванията на законодателството по околна среда;
16. възлага обществени поръчки в рамките на своята компетентност;
17. подпомага разработването на нормативните актове, национални и регионални планове, програми и стратегии в областта на околната среда;
18. утвърждава: правилник за вътрешния ред (вкл. правила и инструкции за работа на администрацията, за общия документооборот и документооборота в счетоводството); вътрешни правила/указания за организацията на дейностите при осъществяване на

контролната дейност (вкл. административнонаказателната дейност), при възлагане на обществени поръчки и др.;

19. в качеството си на орган по назначаване и работодател по смисъла на § 1, т. 1 от допълнителните разпоредби на Кодекса на труда създава необходимата организация за изпълнение на разпоредбите на Закона за противодействие на корупцията и за отнемане на незаконно придобитото имущество и отговаря за изпълнението му;

20. изпълнява и други задачи, възложени му от министър, заместник-министър, главен секретар, главен/изпълнителен директор и директори на дирекции в МОСВ.

(2) Функциите на директор на РИОСВ в негово отсъствие се изпълняват от оправомощено от него длъжностно лице съгласувано с министъра на околната среда и водите.

Чл. 6а. (Нов – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) (1) Директорът на РИОСВ е орган за управление на регионално ниво на защитените зони и части от тях, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ.

(2) Директорът на РИОСВ в изпълнение на правомощията по ал. 1:

1. разработва и актуализира плана за управление по чл. 27, ал. 2 от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);

2. предлага на министъра на околната среда и водите за утвърждаване плана за управление по чл. 27, ал. 2 от ЗБР и неговата актуализация след съгласуване от Комитета на заинтересованите страни;

3. подкрепя организационно и методически собствениците по чл. 119, ал. 1 от ЗБР за изпълнението на мерки, включени в плана за управление по чл. 27, ал. 2 от ЗБР;

4. изпълнява и/или координира мерки и дейности, включени в плана за управление по чл. 27, ал. 2 от ЗБР;

5. извършва оценка и докладва поне веднъж годишно на министъра на околната среда и водите за изпълнението на плана за управление по чл. 27, ал. 2 от ЗБР;

6. предлага на министъра на околната среда и водите за утвърждаване промени в плана за управление по чл. 27, ал. 2 от ЗБР след съгласуване от Комитета на заинтересованите страни;

7. определя със заповед състава на Комитета на заинтересованите страни;

8. председателства работата на Комитета на заинтересованите страни.

Глава трета

СТРУКТУРА, ФУНКЦИИ И ОРГАНИЗАЦИЯ НА РАБОТА НА РИОСВ

Раздел I

Структура на РИОСВ

Чл. 7. Дейността на РИОСВ се осъществява с помощта на администрация, която според разпределението на дейностите, които извършва при подпомагане на директора на РИОСВ, е обща и специализирана.

Чл. 8. Администрацията е организирана в дирекции, към които могат да се създават отдели при спазване изискванията на Закона за администрацията и Наредбата за прилагане на Класификатора на длъжностите в администрацията.

Раздел II

Обща администрация

Чл. 9. (1) Общата администрация на РИОСВ подпомага осъществяването на правомощията на директора на РИОСВ, създава условия за осъществяване на дейността на

специализираната администрация и извършва техническите дейности по административното обслужване.

(2) Общата администрация е организирана в дирекция "Административни, финансови и правни дейности".

(3) Дирекция "Административни, финансови и правни дейности" извършва дейности, свързани със:

1. деловодно и административно обслужване, като:

а) извършва деловодно обслужване и външна и вътрешна куриерска дейност;

б) организира дейността по административно обслужване на юридически и физически лица на принципа "едно гише";

в) систематизира и съхранява документите и другите материали на администрацията в съответствие с изискванията на Закона за Националния архивен фонд;

2. финансови дейности, като:

а) изготвя първоначалното разпределение на бюджета на РИОСВ съгласно утвърдените за инспекцията разчети по приходите, разходите, трансферите и финансирането и показатели за ангажименти и задължения за съответната година, включително и списъците за капиталови разходи;

б) разработва средносрочна, актуализирана бюджетна прогноза и проектобюджет на приходите, разходите и ангажиментите за разходи и за нови задължения на РИОСВ за период от три години;

в) изготвя предложения за промени по бюджета на РИОСВ съгласно дадените указания за изпълнение на бюджета от централната администрация на МОСВ;

г) извършва финансово-счетоводни дейности, като изготвя всички необходими справки и документи, изисквани от централната администрация на МОСВ;

д) изготвя месечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета, на сметките за средства от Европейския съюз и на сметките за чужди средства, тримесечни и годишни финансови отчети за степента на изпълнение на програмите и политиките на МОСВ, тримесечни оборотни ведомости и годишен финансов отчет;

е) предоставя информация, свързана с електронно управление, съгласно Закона за електронното управление;

ж) контролира, анализира и отчита разходването на предоставените бюджетни средства, както и събирането и трансфера на приходите;

3. правни дейности, като:

а) осигурява законосъобразното осъществяване на правомощията на директора на РИОСВ и служителите;

б) осигурява процесуалното представителство;

в) изготвя проекти на договори и становища по законосъобразността на проекти на договори, по които страна е РИОСВ;

г) подготвя и/или съгласува проекти на индивидуални административни актове;

д) изготвя и/или съгласува наказателни постановления и мотивирани резолюции за прекратяване на административнонаказателните преписки, издавани от директора;

е) изготвя становища/отговори и разработва предложения за решаване на правни проблеми, свързани с функциите на РИОСВ, в т.ч. и по постъпили жалби, сигнали и предложения;

ж) изготвя становища по проекти на нормативните актове в областта на околната среда;

з) предприема действия за своевременно събиране на дължимите вземания на РИОСВ;

4. човешки ресурси, като:

а) извършва кадровото обслужване, в т. ч. документирането на трудовите и служебните правоотношения и дейността, свързана с личния състав;

б) изготвя поименно разписание на длъжностите и вътрешни правила за работните заплати;

в) изготвя анализи за потребностите от обучение на персонала и планира обучението, подготвя анализ за състоянието на администрацията в съответствие със Закона за администрацията;

г) въвежда и поддържа актуална информация в регистъра на административните структури и актове на органите на изпълнителната власт и изготвя доклад за състоянието на администрацията;

5. стопанска дейност, като:

а) организира материално-техническото снабдяване, както и управлението и стопанисването на собствеността на РИОСВ;

б) осигурява информационните връзки и комуникации на администрацията;

б. дейности по възлагане на обществени поръчки по реда на ЗОП и ППЗОП, като:

а) прогнозира и планира обществените поръчки;

б) организира и подготвя възлагането на обществените поръчки;

в) провежда процедури за възлагане на обществени поръчки;

г) сключва договори по реда на ЗОП;

д) организира и възлага обществени поръчки по реда на чл. 20, ал. 3 от ЗОП;

е) сключва договори за обществени поръчки със стойности под праговете, определени в чл. 20, ал. 4 от ЗОП, както и договори по глава трета "Изключения" на ЗОП;

ж) поддържа профил на купувача;

з) създава и поддържа досиета на обществените поръчки;

7. връзки с обществеността, като:

а) организира и провежда на територията на РИОСВ кампании за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда и подпомага провеждането на национални кампании;

б) изготвя и разпространява прессъобщения до регионалните медии относно приоритетите и текущата дейност на РИОСВ;

в) организира и провежда пресконференции и публични информационни събития;

г) публикува новини, поддържа и актуализира информацията на интернет страницата на РИОСВ;

д) организира изготвянето на информационни материали за обществеността;

е) изпълнява други дейности, свързани с дейността на инспекцията, предвидени в законите и подзаконовите нормативни актове и/или възложени от директора на РИОСВ.

Раздел III

Специализирана администрация

Чл. 10. (1) Специализираната администрация подпомага осъществяването на правомощията на директора на РИОСВ, свързани с неговата компетентност.

(2) Специализираната администрация е организирана в дирекции:

1. дирекция "Контрол на околната среда" с направления "Опазване чистотата на атмосферния въздух и вредни физични фактори", "Комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването (КПКЗ), екологична отговорност и доброволни ангажименти", "Опасни химични вещества и контрол на риска от големи аварии с опасни химични вещества", "Опазване на водите" и "Управление на отпадъците и опазване на почвите" извършва дейности, свързани със:

а) опазване на въздуха, водите и почвите от замърсяване и увреждане чрез осъществяване на превантивен, текущ и последващ контрол върху състоянието и ползването им и източниците на тяхното замърсяване;

б) контрол за изпълнение на мерките, параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените в съответствие със законодателството по околна среда административни актове, разрешения, разрешителни, регистрационни документи и др.;

в) екологосъобразно управление на отпадъците;

г) управление на опасни химични вещества и смеси и предотвратяване на големи аварии с опасни вещества;

- д) контрол на шума, излъчван от промишлени източници в околната среда;
  - е) уведомяване на общинските органи за необходимостта от разработване на общински програми, контрол по изпълнението на мерките в общинските програми, разработени в съответствие с изискванията на законодателството по опазване на околната среда;
  - ж) изготвяне на становища при процедурите по издаване на решения, разрешения, разрешителни и регистрационни документи в съответствие с изискванията на законодателството по околна среда;
  - з) провеждане на процедури за определяне на превантивни и оздравителни мерки при непосредствена заплаха за възникване на екологични щети или при причинени екологични щети в случаите, когато компетентен орган е директорът на РИОСВ;
  - и) контрол по изпълнение на задълженията по екологична отговорност, в това число по изпълнение на програми за отстраняване на екологични щети и по Закона за отговорността за предотвратяване и отстраняване на екологични щети (ЗОПОЕЩ);
  - к) прилагане на доброволните ангажименти по чл. 132 от Закона за опазване на околната среда (ЗООС);
  - л) изготвяне и предоставяне на информация за състоянието на околната среда и за осъществената контролна и административнонаказателна дейност;
  - м) извършване на проверки, изготвяне на отговори или становища по постъпили жалби, сигнали и предложения съгласно функционалната компетентност на дирекцията;
  - н) изпълнение на други дейности, свързани с дейността на дирекцията, предвидени в ЗООС, специалните закони и подзаконовите нормативни актове към тях и/или възложени от директора на РИОСВ;
2. (изм. – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) дирекция "Превантивна дейност" с направления "Екологична оценка (ЕО) и оценка на въздействието върху околната среда (ОВОС)", "Биологично разнообразие, защитени територии и зони", "Специализирани регистри" и "Управление на защитени зони" извършва дейности, свързани със:
- а) провеждане и координиране на процедурите по глава шеста от ЗООС (ЕО и ОВОС) и/или процедурите по реда на наредбата по чл. 31а от Закона за биологичното разнообразие (ЗБР);
  - б) контрол по спазването на забраните или ограниченията на дейности, въведени със заповедите по чл. 12, ал. 6 и чл. 19 от ЗБР и/или с план за управление на защитена зона, ако има такъв;
  - в) организация на процеса на участие на обществеността при вземане на решения в областта на околната среда;
  - г) организация на работата на експертния екологичен съвет;
  - д) изготвяне и предоставяне на информация за състоянието на околната среда (в това число за включването в годишния регионален доклад за състоянието на околната среда) и за осъществената контролна и административнонаказателна дейност;
  - е) съгласуване на дейности, които собствениците и ползвателите планират да извършат в защитените територии, ако липсва план за управление или те не са предвидени в плановете и проектите по глава четвърта от Закона за защитените територии (ЗЗТ), независимо от разрешенията, които се изискват по други закони;
  - ж) окомплектоване на документация и участие в процедурите по обявяване и промяна на защитените територии по реда на глава трета от ЗЗТ;
  - з) извършване на проверки на защитените територии и защитените зони по изпълнение на режимите, определени в заповедите за обявяването им и плановете за управление, ако има такива;
  - и) контрол по изпълнение на условията и мерките в издадените от министъра на околната среда и водите или от директора на РИОСВ решения по ОВОС и ОС, решения по преценка необходимостта от ОВОС, становища и решения по ЕО;
  - к) контрол по прилагане на ЗООС, ЗЗТ, ЗБР, Закона за лечебните растения (ЗЛР), Закона за защита на животните (ЗЗЖ) и Закона за генетично модифицирани организми (ЗГМО) в съответствие с правомощията на директора на РИОСВ;
-

- л) поддържане и управление на локални информационни масиви и бази данни (регистри) за състоянието на околната среда;
- м) извършване на проверки, изготвяне на отговори или становища по постъпили жалби, сигнали и предложения съгласно функционалната компетентност на дирекцията;
- н) (нова – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) подпомагане на директора на РИОСВ в изпълнение на правомощията му на орган за управление на защитените зони, попадащи в териториалния обхват на РИОСВ;
- о) (предишна буква "н" – ДВ, бр. 41 от 2024 г., в сила от 10.05.2024 г.) изпълнение на други дейности, свързани с дейността на дирекцията, предвидени в ЗООС, специалните закони и подзаконовите нормативни актове към тях и/или възложени от директора на РИОСВ.
- (3) Специализираната администрация на РИОСВ може да бъде структурирана в една дирекция "Контролна и превантивна дейност", която извършва дейностите по ал. 2, т. 1 и 2.
- (4) Дейността на РИОСВ, когато е бенефициент по оперативните програми на Европейския съюз, Програмата за околната среда и действията по климата (LIFE) и други европейски или международни проекти или програми, се подпомага от служители, заемащи длъжността "сътрудник по управление на европейски проекти и програми", назначени за срок до приключване на проекта/програмата и с възнаграждения, финансирани изцяло от бюджета на проекта/програмата.

Раздел IV

Функции на РИОСВ

Чл. 11. При провеждане на своята дейност РИОСВ има регулиращи, информационни и контролни функции.

Чл. 12. (1) При осъществяване на регулиращите функции РИОСВ разработва или участва в разработването на документи в областта на опазването на околната среда и устойчивото ползване на природните ресурси и провежда на регионално равнище дейности, свързани с политиката на държавата в тази област.

(2) При осъществяване на функциите по ал. 1 РИОСВ изпълнява произтичащите от законовите и подзаконовите нормативни актове задачи, включително и чрез:

1. участие с един или няколко представители в държавни, регионални, областни, общински и междуправителствени комисии, програмни, експертни и технически съвети;
2. произнасяне, утвърждаване или съгласуване в съответствие с нормативните изисквания по околна среда на общински програми, планове за действие, оперативни планове за действие, проекти на актове и др.;
3. процедуране на проекти на планове за управление на защитени зони и възлагане и процедуране на проекти на планове за управление на защитени територии; разработване и/или участие в проекти, финансирани по оперативни програми, и др.;
4. поддържащи и възстановителни дейности в защитени територии – изключителна държавна собственост, съгласно ЗЗТ и планове за управление.

Чл. 13. (1) При осъществяване на информационните функции РИОСВ разработва и участва в провеждането на дейности, свързани със:

1. предоставяне на информация, свързана с дейността на инспекцията на обществеността, вкл. и на средствата за масово осведомяване;
2. повишаване на териториално ниво на общественото съзнание и култура в областта на околната среда;
3. поддържане на регистри и бази данни.

(2) При осъществяване на функциите по ал. 1 РИОСВ изпълнява следните дейности:

1. организира процеса на достъп на обществеността до информацията за околната среда, като:

- а) предоставя информация за околната среда съгласно изискванията на ЗООС и Закона за достъп до обществена информация;
  - б) предприема действия за информиране на заинтересованите ведомства и организации и средствата за масово осведомяване при регистрирано превишаване на алармените прагове за нивата на серен диоксид, азотен диоксид и озон;
  - в) предоставя информация, свързана с дейността на инспекцията;
  - г) поддържа и осигурява достъп чрез интернет страницата на РИОСВ на електронни бази данни/регистри съгласно изискванията на ЗООС и специалните закони;
  - д) поддържа и осигурява ефективното функциониране на информационните центрове за обществеността;
  - е) поддържа интернет страница на РИОСВ;
  - ж) издава информационни материали, свързани с дейността на РИОСВ, включително регионални доклади за състоянието на околната среда;
2. организира кампании за повишаване на общественото съзнание и култура в областта на околната среда и тяхното провеждане на регионално ниво;
3. включва обществеността в процеса на вземане на решения, свързани с опазване на околната среда.

Чл. 14. Контролните функции на РИОСВ включват осъществяването на превантивен, текущ и последващ контрол, свързан с прилагането на нормативните и административните актове, регламентиращи качеството на компонентите на околната среда и факторите, които ѝ въздействат.

Чл. 15. Функциите по превантивен контрол върху компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат, се осъществяват съобразно законовите и подзаконовите нормативни актове за:

1. предотвратяване от замърсяване или увреждане на околната среда и възстановяване на околната среда от замърсяване или увреждане чрез:
- а) произнасяне с решение по ОВОС/ЕО или с решение за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС/ЕО за инвестиционни предложения за строителство, дейности и технологии/планове и програми, за които компетентен орган за произнасяне е директорът на РИОСВ, и участие в такива процедури, когато компетентен орган е министърът на околната среда и водите;
  - б) произнасяне с решения по оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения и становища по чл. 2 ал. 2 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони, приета с ПМС № 201 от 2007 г.;
  - в) участие в процедурите по издаване, отказ, преразглеждане, изменение, актуализиране и отмяна на комплексни разрешителни по чл. 117 от ЗООС; на решения за одобряване на доклад за безопасност за изграждане и/или експлоатация на предприятия/съоръжения с висок рисков потенциал по чл. 116 от ЗООС и проверка/оценка на доклад за политиката за предотвратяване на големи аварии на предприятия/съоръжения с нисък рисков потенциал и издаване на становище по чл. 106 от ЗООС;
  - г) участие в процедурите по издаване, преразглеждане и отмяна на разрешителните за емисии на парникови газове;
  - д) провеждане на процедури за определяне на превантивни и оздравителни мерки при непосредствена заплаха за възникване на екологични щети или при причинени екологични щети в случаите, когато компетентен орган е РИОСВ;
  - е) изготвяне и предоставяне на становища по инвестиционните проекти по програмите за отстраняване на миналите екологични щети и по отчетите за изпълнението на програмите;

ж) изготвяне и предоставяне на становища по приложимите изисквания за химичните вещества и смеси в обхвата на Закона за защита от вредното въздействие на химичните вещества и смеси (ЗЗВВХВС) и подзаконовите нормативни актове към него;

2. опазване чистотата на атмосферния въздух и контрол на веществата, които нарушават озоновия слой, и флуорсъдържащите парникови газове чрез:

а) участие с представител в комисиите за държавно приемане на обекти съгласно чл. 16 от Закона за чистотата на атмосферния въздух (ЗЧАВ);

б) ежегодна актуализация на списъците: на обектите, формиращи атмосферни емисии, подлежащи на задължителен емисионен контрол (чрез регистрационни карти и инструментален контрол); на обектите от обхвата на наредбата по чл. 9б от ЗЧАВ; на обектите, извършващи дейности от обхвата на наредбата по чл. 11а от ЗЧАВ, и на предприятията, които подлежат на контрол по Регламент (ЕС) № 517/2014 за флуорсъдържащите парникови газове и за отмяна на Регламент (ЕО) № 842/2006 и Регламент (ЕО) № 1005/2009 относно веществата, които нарушават озоновия слой;

в) контрол по разработването и изпълнението на общинските програми по чл. 27 от ЗЧАВ за намаляване на нивата на замърсителите в атмосферния въздух и за достигане на съответните норми в установените за целта срокове;

г) контрол по разработването на оперативни планове за действие по чл. 30 от ЗЧАВ за ограничаване на риска от превишаване на установените норми или алармени прагове при неблагоприятни метеорологични условия и други фактори;

3. опазване на водите от замърсяване чрез:

а) участие в процедури по издаване (вкл. изменение, продължаване, прекратяване и отнемане) на разрешителни за заустване на отпадъчни води в повърхностни водни обекти и определяне на индивидуалните емисионни ограничения на точковите източници на замърсяване;

б) поддържане в актуално състояние на списъците на обектите, които формират емисии на приоритетни и приоритетно опасни вещества, общи и специфични замърсители;

4. спазване на изискванията за осигуряване на екологосъобразно управление на отпадъците чрез:

а) утвърждаване на работни листове за класификация на образувани отпадъци;

б) издаване на разрешения за извършване на дейности по третиране на отпадъци, извършване на регистрация и издаване на регистрационни документи за дейности с отпадъци съгласно разпоредбите на Закона за управление на отпадъците (ЗУО);

в) издаване на становища или административни актове за съгласуване на проекти (в т.ч. допълване и/или корекции в съответствие с нормативните изисквания) за закриване и рекултивация на съществуващите депа за отпадъци;

5. опазване на елементите на Националната екологична мрежа и биологичното разнообразие, както и устойчивото използване на биологичните ресурси, чрез:

а) изготвяне на становища за дейности в защитени територии и защитени зони и за проекти за планове за управление на защитените територии и защитените зони;

б) участие в процедури, свързани с растителни и животински видове, поставени под режим на опазване и регулирано ползване, и в процедури по обявяване и промени на защитени територии и защитени зони и вековни дървета;

в) регистрация на екземпляри по чл. 91 от ЗБР и чл. 22 от ЗЗЖ;

г) изготвяне на планове за поддържащи и възстановителни дейности в горите със съпътстващ добив на дървесина в поддържани резервати;

д) извършване на наблюдения и контрол, свързани с мониторинга на биоразнообразието и биологичните ресурси и генетично модифицирани организми;

е) издаване на индивидуални административни актове по реда на глава втора от наредбата по чл. 31а от ЗБР, вкл. издаване на писмо по чл. 2, ал. 2 от същата наредба;

ж) възлагане извършването на допълнителни проучвания и анализи или събиране на допълнителна научна информация относно предмета и целите на защитените зони и/или

очакваната степен на увреждането им от реализацията на планове, програми, проекти/инвестиционни предложения при провеждане на процедурите по ОВОС, ЕО и ОС;

з) извършване на контрол, свързан с инвазивни видове и с отглеждане на растителни и животински видове извън естествената им среда.

Чл. 16. (1) При осъществяване на функциите по текущ и последващ контрол в съответствие с изискванията на законодателството по опазване на околната среда РИОСВ извършва самостоятелни и/или съвместни проверки "на място" и по документи, свързани със:

1. опазване чистотата на атмосферния въздух и контрол на веществата, които нарушават озоновия слой, и флуорсъдържащите парникови газове по отношение на:

а) концентрацията на основни и допълнителни показатели, ако такива са определени, съгласно чл. 4, ал. 1 и 2 от ЗЧАВ, характеризиращи качеството на атмосферния въздух в приземния слой, в т. ч. и при възникнала аварийна ситуация, в резултат на която са изпуснати емисии на вредни вещества;

б) емисиите (концентрации) на вредни вещества, изпускани в атмосферата от неподвижни източници, нормирани съгласно действащото законодателство, както и съгласно подписаните и ратифицирани от Република България международни конвенции и в съответствие с ефективността на пречиствателните съоръжения за отпадъчни газове;

в) емисиите на вредни вещества съгласно програмите за тяхното намаляване по подписаните и ратифицирани от Република България международни конвенции;

г) трансграничния пренос на вредни вещества и фоновото качество на атмосферния въздух;

д) източниците на неорганизирано изпускане на емисии;

е) ефективността от работата на пречиствателните съоръжения за отпадъчни газове;

ж) източниците на неприятни миризми;

з) пускането на пазара и/или употребата на бои, лакове и авторепаратурни продукти в обхвата на наредбата по чл. 11а от ЗЧАВ;

и) производството, вноса, износа, пускането на пазара, употребата, проверките за течове, възстановяването, регенерирането, рециклирането или унищожаването на вещества, които нарушават озоновия слой, или флуорсъдържащи парникови газове, както и на продукти и съоръжения, които съдържат или зависят от тези вещества;

к) установяването на съответствие със законодателството по флуорсъдържащи парникови газове и вещества, които нарушават озоновия слой, посредством извършване на анализ на място;

л) спазването на изискванията за провеждане на собствен мониторинг;

м) количествата, вида и енергоефективността на изгаряните горива;

н) изпълнението на условията в издадените разрешителни за емисии на парникови газове;

2. опазване на водите от замърсяване, като:

а) контролира обектите, формиращи отпадъчни води, включително пречиствателните станции на населените места;

б) контролира параметрите и изпълнението на условията и изискванията в издадените разрешителни за заустване на отпадъчни води по реда на Закона за водите (ЗВ) и комплексните разрешителни, издадени по реда на ЗООС;

в) контролира аварийните изпускания на отпадъчни води;

г) провежда мониторинга на отпадъчните води;

д) поддържа база данни за извършения мониторинг, включително собствен мониторинг на титулярите на издадени разрешителни, за количествените и качествените характеристики на отпадъчните води и за контрол за състоянието на отпадъчните води;

3. опазване на почвите по отношение на:

а) замърсяването с вредни вещества;

б) рекултивацията на нарушени терени и на почви, замърсени с вредни вещества;

4. земните недра – по отношение на състоянието на компонентите на околната среда и факторите, които им въздействат при извършване на дейности по предоставени разрешения за търсене; търсене и проучване; проучване и концесии за добив;

5. управление на отпадъците по отношение на:

а) лицата, извършващи дейности по събиране, включително разделното събиране, предварително съхраняване, транспортиране, оползотворяване и/или обезвреждане на отпадъци, в т.ч. спазването на условията на издадените разрешения и регистрационни документи;

б) лицата, пускащи на пазара продукти, след употребата на които се образуват масово разпространени отпадъци, в т.ч. изпълняващи задълженията си индивидуално или чрез колективни системи, представлявани от организация по оползотворяване;

в) лицата, при чиято дейност се образуват отпадъци, начина им на съхранение и предаване за оползотворяване и/или обезвреждане;

г) експлоатацията, закриването и следексплоатационните грижи на съоръженията и инсталациите за съхраняване, оползотворяване и обезвреждане на отпадъци;

д) изпълнението на мерките в общинските програми за управление на отпадъците и задълженията на органите на местното самоуправление и местната администрация, произтичащи от ЗУО;

е) изпълнението на утвърдените планове за закриване на съществуващите депа за отпадъци, неотговарящи на нормативните изисквания, и изпълнение на проектите за крайна рекултивация на депата за отпадъци;

ж) трансграничния превоз на отпадъци, в т.ч. контрол по изпълнение на условията в издадените от министъра на околната среда и водите писмени съгласия за превоз на отпадъци;

з) оказване на съдействие на други контролни органи, които съобразно своите правомощия осъществяват контрол по управлението на отпадъци, в т.ч. трансграничния превоз на отпадъци;

и) отчетността и предоставянето на информация за дейностите по отпадъците;

к) изпълнение на задълженията на собствениците на депа относно изискванията за превеждане на обезпеченията и отчисленията, изисквани при депониране на отпадъци;

6. опазването на биологичното разнообразие и елементите на Националната екологична мрежа, както и устойчивото използване на биологичните ресурси по отношение на:

а) изпълнението на плановете за управление и спазване на режимите за защитените територии и защитените зони;

б) опазване на защитени растителни и животински видове и техните местообитания и устойчивото ползване на биологичните ресурси;

в) охраната на резервати и поддържани резервати, които попадат в обхвата на съответната РИОСВ;

г) контрол върху вътрешната търговия с екземпляри от видовете по Приложенията към Регламента на Съвета относно защитата на видовете от дивата флора и фауна чрез регулиране на търговията с тях, регистрациите по чл. 90 от ЗБР и изпълнението на разпорежданията при задържане и конфискуване на животни и растения;

д) контролира спазването на изискванията на законодателството при отглеждане на растителни и животински видове извън естествената им среда;

е) извършва контрол по отношение изпълнението на условия, изисквания и мерки, свързани с биологичното разнообразие, поставени в актове, издадени от министъра на околната среда и водите или оправомощени от него лица в изпълнение на техните функции;

ж) установяване на щети от защитени видове хищници върху селскостопански животни и култури, пчелини и друго имущество;

7. реализация на устройствените планове и на инвестиционните проекти в селищните и извънселищните територии и зоните им на влияние по отношение на:

- а) изпълнението на условията и мерките в решенията по ОВОС и в решенията за преценяване на необходимостта от извършване на ОВОС за инвестиционни предложения на съответните етапи от тяхната реализация;
- б) наблюдение и контрол при прилагане на планове/програми, за които е издадено решение по преценяване на необходимостта от ЕО или становище по ЕО;
- в) изпълнението на условията и мерките в издадените решения по оценка за съвместимост с предмета и целите на защитените зони;
- г) съответствието на параметрите на планове, програми, проекти/инвестиционни предложения, за които е проведена процедура по чл. 2, ал. 2 от наредбата по чл. 31а от ЗБР;
8. управление на опасни химични вещества и смеси по отношение на:
- а) изискванията за съхранение на опасни вещества и смеси на ЗЗВВХВС и подзаконовите нормативни актове към него;
- б) изискванията за предоставяне на информация за опасни вещества и смеси по веригата на доставки, потребителите надолу по веригата, обмен на данни, регистрация, разрешаване или ограничаване на вещества в самостоятелен вид, в смеси и в изделия съгласно Регламент REACH;
- в) изискванията за нотификация на класификацията и етиктирането на пускани на пазара опасни вещества и смеси съгласно Регламент CLP;
- г) изискванията за предоставяне на информация за износа и вноса на опасните вещества, смеси и изделия в обхвата на Регламент (ЕС) 649/2012 (PIC);
- д) изискванията, свързани със забраната, ограничаване на производството, пускането на пазара и употребата, предоставянето на информация за устойчиви органични замърсители в обхвата на Регламент (ЕО) 850/2004 (POPs);
- е) удостоверяване на биоразградимостта на повърхностноактивни вещества в състава на детергенти съгласно Регламент (ЕО) 648/2004;
- ж) изискванията, свързани с ограничаване или забрана на производството, пускането на пазара или износа на живак, живачни съединения и смеси на живака, продукти, съдържащи живак, или процеси, включващи употребата на живак или живачни съединения, съгласно Регламент (ЕС) 2017/852 относно живака;
9. промишленото замърсяване по отношение на:
- а) изпълнението на програми за отстраняването на щети върху околната среда, настъпили от минали действия или бездействия на държавата, при приватизация (ако има такава);
- б) изпълнението от условията в издадените комплексни разрешителни;
- в) изпълнението от операторите на задълженията им по ЗОПОЕЩ, вкл. по прилагане на постановените с издадени заповеди превантивни/оздравителни мерки;
- г) изпълнението на изискванията на глава седма, раздел I от ЗООС от операторите на предприятия с нисък и с висок рисков потенциал;
10. промишлените източници на шум по отношение на:
- а) съответствието на нивата на шума по границите на производствената площадка и в местата на въздействие с нормативно определените гранични стойности на показателите за шум в околната среда;
- б) спазването на условията за извършване на собствени периодични или контролни измервания на шум;
- в) техническите средства за намаляване на вредното въздействие на шума;
11. генетично модифицираните организми (ГМО) в контролирани условия и освобождаването им в околната среда по отношение на:
- а) спазването на условията от разрешения, издадени по ЗГМО;
- б) наличието на ГМО в противоречие със ЗГМО;
12. доброволните ангажименти по чл. 132 от ЗООС по отношение на:
- а) спазването на приложимите правни изисквания, свързани с околната среда, от организации, регистрирани по схемата на Общността за управление по околна среда и одит (EMAS);

б) съответствието на продукти с екомаркировката на Европейския съюз (ЕС) с критериите за съответната продуктова група;

в) употребата на логото на EMAS и екомаркировката на ЕС.

(2) При осъществяване на функциите по последващ контрол РИОСВ извършва проверки "на място" и по документи за изпълнение на дадени предписания за привеждане в съответствие с изискванията на законодателството по опазване на околната среда.

Чл. 17. (1) При изпълнение на правомощията си по осъществяване на превантивен, текущ и последващ контрол длъжностните лица от РИОСВ:

1. извършват самостоятелни и/или съвместни проверки, съставят предупредителни и констативни протоколи, дават предписания със срокове и отговорници, контролират тяхното изпълнение, изискват и имат право да получават справки, документи и писмени обяснения от представителите на проверяваните обекти съгласно действащото законодателство;

2. съставят актове за установяване на административни нарушения съобразно предоставената им компетентност;

3. имат право на свободен достъп до всички обекти на територията на съответната РИОСВ за извършване на проверка;

4. имат право да изискват и да получат съдействие от държавните и общинските органи, организации, юридически и физически лица;

5. участват и съдействат при създаването и функционирането на Националната система за мониторинг на околната среда в рамките на правомощията си;

6. участват в съвместни проверки с други контролни органи в планирани от Европейската агенция по химикали пилотни и координирани тематични европейски проекти за контрол;

7. прилагат принудителни административни мерки съобразно предоставените им компетенции.

(2) При осъществяване на правомощията си длъжностните лица от РИОСВ се легитимират със служебни карти, издадени от министъра на околната среда и водите.

Чл. 18. (1) При осъществяване на текущ контрол длъжностни лица от РИОСВ могат да участват в проверки на обекти извън териториалния обхват на РИОСВ.

(2) В случаите по ал. 1 директорът на РИОСВ, на чиято територия ще се извършва проверката, изготвя мотивиран доклад до ресорния заместник-министър с предложение за извършване на проверка с участие на експерти от друга РИОСВ.

(3) След одобрение от ресорния заместник-министър директорът на РИОСВ, на чиято територия ще се извърши проверката, изготвя заповед след съгласуване с директора на определената за участие в проверката РИОСВ, съдържаща дата, място на проверката, обхват на проверката и данните на съответните служители.

(4) Длъжностни лица от определената за участие РИОСВ участват в проверката, като подпомагат експертно длъжностните лица от РИОСВ, на чиято територия е разположен обектът, вкл. подписват съставения констативен протокол като участници в проверката.

(5) Проверките по ал. 1 се извършват при спазване на разпоредбите на Наредбата за командировките в страната, приета с ПМС № 72 от 1986 г., и са за сметка на бюджета на съответната РИОСВ, в която са назначени длъжностните лица.

Раздел V

Организация на работата на РИОСВ

Чл. 19. Организацията на дейността на всяка РИОСВ се определя с правилник за вътрешния ред, утвърден от директора на РИОСВ.

Чл. 20. (1) Работното време на служителите в регионалната инспекция по околната среда и водите при 5-дневна работна седмица е 8 часа дневно и 40 часа седмично.

(2) Работното време на служителите по ал. 1 е с променливи граници от 7,30 до 18,30 ч., със задължително присъствие в периода от 10 до 16 ч. и с обедна почивка 30 минути между 12 и 14 ч. Извън времето на задължително присъствие служителите могат да отработват дневното работно време през определени дни в следващия или в друг ден от същата работна седмица.

(3) Работното време по ал. 2 се отчита чрез система за контрол на достъпа в сградата на РИОСВ или по друг подходящ начин.

(4) Директорът на РИОСВ с вътрешни правила определя конкретната организация на работа и контрола по спазване на установеното работно време.

Чл. 21. Пропускателният режим, документооборотът, противопожарната охрана и други специфични дейности, свързани с организацията на работа в инспекцията, се уреждат с вътрешни правила и заповеди на директора на РИОСВ.

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§ 1. Този правилник се издава на основание чл. 14, ал. 5 от ЗООС.

§ 2. Започналите, но неприключили до влизане в сила на този правилник административни производства пред РИОСВ – Бургас, за административна област Варна, община Бяла, и административна област Сливен, община Котел, се довършват от РИОСВ – Бургас.

§ 3. Започналите, но неприключили до влизане в сила на този правилник административни производства пред РИОСВ – Стара Загора, за административна област Хасково, община Тополовград, се довършват от РИОСВ – Стара Загора.

§ 4. Отменя се Правилникът за устройството и дейността на регионалните инспекции по околната среда и водите, издаден от министъра на околната среда и водите (обн., ДВ, бр. 103 от 2011 г.; доп., бр. 29 от 2012 г.; изм. и доп., бр. 58 от 2012 г.).

§ 5. Правилникът влиза в сила от датата на обнародването му в "Държавен вестник".

Приложение

към чл. 1, ал. 2

(Изм. – ДВ, бр. 54 от 2020 г.,

в сила от 16.06.2020 г.)

Седалище и териториален обхват на дейност на РИОСВ

Седалище	Териториален обхват	
	област с административен център	общини
1	2	3
Благоевград	Благоевград	Благоевград, Белица, Банско, Гоце Делчев, Гърмен, Кресна, Петрич, Разлог, Симитли, Струмьяни, Сандански, Хаджидимово, Якоруда
	Кюстендил	Кочериново, Рила

Бургас	Бургас	Айтос, Бургас, Камено, Карнобат, Малко Търново, Несебър, Поморие, Приморско, Руен, Созопол, Средец, Сунгурларе, Царево
Варна	Варна	Аврен, Аксаково, Белослав, Бяла, Вълчи дол, Ветрино, Варна, Девня, Долни чифлик, Дългопол, Провадия, Суворово
	Добрич	Балчик, Генерал Тошево, Добрич, Добрич-селска, Каварна, Крушари, Тервел, Шабла
Враца	Враца	Враца, Мездра, Бяла Слатина, Оряхово, Козлодуй, Мизия, Роман, Криводол, Борован, Хайредин
Велико Търново	Велико Търново	Елена, Стражица, Златарица, Лясковец, Горна Оряховица, Велико Търново, Полски Тръмбеш, Свищов, Павликени, Сухиндол
	Габрово	Севлиево, Дряново, Трявна, Габрово
Монтана	Монтана	Монтана, Берковица, Лом, Вършец, Г. Дамяново, Чипровци, Бойчиновци, Брусарци, Медковец, Якимово, Вълчедръм
	Видин	Видин, Белоградчик, Кула, Бойница, Брегово, Ново село, Грамада, Макреш, Чупрене, Ружинци, Димово
Пазарджик	Пазарджик	Батак, Белово, Брацигово, Велинград, Лесичово, Пазарджик, Панагюрище,

		Пещера, Септември, Стрелча, Ракитово, Сърница
Плевен	Плевен	Белене, Гулянци, Долни Дъбник, Долна Митрополия, Искър, Кнежа, Левски, Никопол, Плевен, Пордим, Червен бряг
	Ловеч	Априлци, Летница, Ловеч, Луковит, Тетевен, Троян, Угърчин, Ябланица
Пловдив	Пловдив	Асеновград, Брезово, Калояново, Карлово, Кричим, Куклен, "Марица", Перушица, Пловдив, Първомай, Раковски, "Родопи", Садово, Сопот, Стамболийски, Съединение, Хисаря
Русе	Русе	Русе, Сливо поле, Борово, Две могили, Иваново, Ценово, Ветово, Бяла
	Разград	Разград, Лозница, Кубрат, Исперих, Завет, Цар Калоян, Самуил
	Силистра	Силистра, Тутракан, Ситово, Главиница, Дулово, Алфатар, Кайнарджа
София	София област	Антон, Ботевград, Божурище, Горна Малина, Годеч, Долна баня, Дра-гоман, Елин Пелин, Етрополе, Ихтиман, Копривщица, Златица, Костенец, Костинброд, Мирково, Пирдоп, Правец, Самоков, Своге, Сливница, Чавдар, Челопеч
	София- град	Столична община

	Перник	Перник, Брезник, Трън, Ковачевци, Земен, Радомир
	Кюстендил	Кюстендил, Трекляно, Невestino, Бобов дол, Сапарева баня, Дупница, Бобошево
Смолян	Смолян	Смолян, Чепеларе, Баните, Борино, Доспат, Девин, Мадан, Рудозем, Златоград, Неделино
	Благоевград	Сатовча
	Пловдив	Лъки
	Кърджали	Ардино
Стара Загора	Стара Загора	Стара Загора, Казанлък, Мъглиж, Гълъбово, Братя Даскалови, Опан, Николаево, Гурково, Чирпан, Павел баня, Раднево
	Сливен	Котел, Сливен, Нова Загора, Твърдица
	Ямбол	Ямбол, "Тунджа", Стралджа, Елхово, Болярово
Хасково	Хасково	Димитровград, Ивайловград, Любимец, Маджарово, Минерални бани, Свиленград, Симеоновград, Стамболово, Харманли, Хасково, Тополовград
	Кърджали	Джебел, Кирково, Крумовград, Кърджали, Момчилград, Черноочене
Шумен	Шумен	Шумен, Каспичан, Нови пазар, Каолиново, Смядово, Хитрино, Венец, Никола Козлево, Велики Преслав, Върбица

	Търговище	Търговище, Попово, Омуртаг, Антоново, Опака
--	-----------	---